

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ✓

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากครูประจำชั้น นักเรียนที่สอบตก และจากแผนกทะเบียนของโรงเรียนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏผลดังนี้จะเสนอตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. จำนวนนักเรียนที่สอบตกในปีการศึกษา 2519 ✓
2. สถานภาพทางครอบครัวของนักเรียนที่สอบตก ✓
3. ความคิดเห็นของนักเรียนที่สอบตกและความคิดเห็นของครูประจำชั้นต่อสาเหตุของการสอบตก
4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่สอบตกและครูประจำชั้นเกี่ยวกับสาเหตุของการสอบตกคานทาง ๆ
5. ค่าใช้จ่ายซึ่งรัฐบาลต้องสูญเสียไปเนื่องจากการสอบตกของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา สังกัดกองการมัธยมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2519

1. จำนวนนักเรียนที่สอบตกในปีการศึกษา 2519

ผลการวิเคราะห์หาการยลของจำนวนนักเรียนที่สอบตกปรากฏในตารางที่ 1, 2 และ 3 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนนักเรียนที่ตกซ้ำชั้นในปีการศึกษา 2519
 จำแนกตามภาคภูมิศาสตร์และระดับการศึกษา

ชั้นและระดับการศึกษา	ภาคใต้		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก เชียงใหม่		ภาคเหนือ		ภาคตะวันตก		ภาคตะวันออก		รวมทุกภาค	
	รวม	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ
มัธยมศึกษาตอนต้น	776	6.50	817	6.77	479	4.26	200	4.96	167	3.52	99	6.49	2538	5.5
ม.ศ. 1	334	6.79	414	9.11	192	4.37	82	5.56	64	3.67	58	10.56	1144	6.4
ม.ศ. 2	319	7.71	255	6.24	203	5.22	51	3.81	80	4.81	36	6.67	944	6.0
ม.ศ. 3	123	4.29	148	4.30	84	2.85	67	5.50	23	1.72	5	1.14	450	3.6
มัธยมศึกษาตอนปลาย	ไร้มักเรียนตกซ้ำชั้นเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงการใช้หลักสูตรจากหลักสูตรปี 2503 มาใช้หลักสูตรปี 2518 ซึ่งใช้ระบบการเรียนแบบหน่วยกิตและคิดได้ตกเป็นรายวิชา													
มศ. 4														
มศ. 5														

หมายเหตุ จำนวนนักเรียนที่สอบตกและซ้ำชั้นเป็นนักเรียนซึ่งอยู่ในโรงเรียนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง อัตราร้อยละ หากจากจำนวนนักเรียนแต่ละระดับการศึกษาในโรงเรียนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง(ดูในภาคผนวก)

ตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นนั้น ภาคที่นักเรียนตก
 ขำชั้นมากที่สุดคือภาคกลาง คือมีนักเรียนตกขำชั้นถึงร้อยละ 6.77 รองลงมาได้แก่ภาคใต้
 ร้อยละ 6.50 ภาคตะวันออก ร้อยละ 6.49 ภาคเหนือ ร้อยละ 4.96 ภาคตะวันออก-
 เฉียงเหนือ ร้อยละ 4.26 และภาคตะวันตก ร้อยละ 3.52 ตามลำดับ

เมื่อวิเคราะห์ห้ดูจำนวนนักเรียนทั้งหมดของทุกภาคที่ตกขำชั้น ผลปรากฏว่า
 ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีนักเรียนตกขำชั้นรวมทั้งหมดร้อยละ 5.43 โดยมีนักเรียนชั้น
 มศ. 1 ตกมากที่สุดคือ ร้อยละ 6.35 รองลงมาได้แก่นักเรียน ชั้น มศ. 2 และ มศ. 3
 ตามลำดับ

ส่วนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนั้น ผลปรากฏว่า ในปีการศึกษา 2519 ไม่มี
 นักเรียนตกขำชั้นทั้ง มศ. 4 และ มศ. 5 ทั้งนี้ เนื่องมาจากมีการเปลี่ยนแปลงการใช้
 หลักสูตรจากหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายฉบับพุทธศักราช 2503 มาใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา
 ตอนปลายฉบับพุทธศักราช 2518 ซึ่งเริ่มใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2518 โดยเริ่มใช้กับชั้น มศ. 5
 ก่อนและนำมาใช้กับชั้น มศ. 4 และ มศ. 5 ในปีการศึกษา 2519 การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ
 ได้แก่ เปลี่ยนระบบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากเดิมเป็นเปอร์เซ็นต์มาเป็นระบบเกรด และใช้การเรียน
 เป็นระบบหน่วยกิตสะสม การคิดค่าใช้จ่ายหรือตกคิดเฉพาะรายวิชาเท่านั้น และจำนวนนักเรียนใน
 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่สอบตกเฉพาะรายวิชาในปีการศึกษา 2519 ปรากฏอยู่ในตาราง
 ที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งสอบตกรายวิชาในปีการศึกษา 2519 จำแนกตามภาคภูมิศาสตร์ ชั้น และระดับการศึกษา

ชั้นและระดับการศึกษา	ภาคใต้		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคตะวันตก		ภาคตะวันออก		รวมทุกภาค	
	รวม	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ
มัธยมศึกษาตอนปลาย														
มศ. 4	156	14.95	323	30.67	12	1.61	93	26.49	10	2.76	95	35.31	689	18.02
มศ. 5	74	8.55	200	30.35	6	0.92	42	18.10	10	4.31	26	9.52	358	12.29
รวมทั้งสิ้น	230	12.05	523	30.55	18	1.28	135	23.16	20	3.37	121	22.32	1047	15.54

หมายเหตุ อัตราร้อยละหาจากจำนวนนักเรียนแต่ละระดับการศึกษาในโรงเรียนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง (ดูในภาคผนวก)

ตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในภาคกลาง
 ตกซ้ำรายวิชามากที่สุด คือ มีนักเรียนตกร้อยละ 30.55 รองลงมาได้แก่ ภาคเหนือ ร้อยละ
 23.16 ภาคตะวันออก ร้อยละ 22.32 ภาคใต้ ร้อยละ 12.05 ภาคตะวันตก ร้อยละ 3.37
 และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 1.28

เมื่อพิจารณาถึงจำนวนนักเรียนที่ตกซ้ำรายวิชาจากทุกภาครวมกัน ผลปรากฏว่า
 นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายตกซ้ำรายวิชาทั้งหมดร้อยละ 15.54 โดยมีนักเรียน
 ชั้น มศ. 4 ตกซ้ำรายวิชา ร้อยละ 18.02 และชั้น มศ. 5 ตกซ้ำรายวิชา ร้อยละ 12.29
 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 จำนวนนักเรียนที่ตกชั้นในระดับมัธยมศึกษาสังกัดกองการมัธยมศึกษา ในปีการศึกษา 2517, 2518 และ 2519

ชั้นและระดับการศึกษา	ปีการศึกษา 2517			ปีการศึกษา 2518			ปีการศึกษา 2519		
	นักเรียนทั้งหมด	ซ้ำชั้น	รอยละ	นักเรียนทั้งหมด	ซ้ำชั้น	รอยละ	นักเรียนทั้งหมด	ซ้ำชั้น	รอยละ
มัธยมศึกษาตอนต้น	471,451	17,405	3.69	565,650	22,967	4.06	640,185	35,658	5.57
มศ. 1	194,529	8,447	4.34	233,970	10,758	4.60	252,384	16,379	6.49
มศ. 2	154,782	6,713	4.34	185,233	7,877	4.25	215,966	13,022	6.03
มศ. 3	122,140	2,245	1.84	146,447	4,332	2.96	171,835	6,306	3.67
มัธยมศึกษาตอนปลาย	66,647	5,675	8.51	86,993	9,553	10.98	123,793	ไม่มีนักเรียนตกซ้ำชั้น	
มศ. 4	43,917	5,026	11.44	56,281	6,509	11.56	68,937	เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลง	
มศ. 5	22,730	649	2.85	30,712	3,044	9.91	54,856	การใช้หลักสูตรจากหลักสูตร	
								พ.ศ. 2503 มาใช้หลักสูตร	
รวม	538098	23080	4.29	652643	32520	4.98	763978	พ.ศ. 2518	

117082699

ตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นนั้น จำนวนนักเรียนที่ตกซ้ำชั้นเพิ่มมากขึ้นทุกปี ทั้งนี้คือ ในปีการศึกษา 2517 มีนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตกซ้ำชั้นรวมทั้งหมดร้อยละ 3.96 ปีการศึกษา 2518 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 4.06 และในปีการศึกษา 2519 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 5.43

เมื่อวิเคราะห์ดูในแต่ละระดับชั้นของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปรากฏผลว่าจำนวนนักเรียนที่ตกซ้ำชั้นของปีการศึกษา 2518 และ 2519 มีจำนวนมากกว่านักเรียนที่ตกซ้ำชั้นของปีการศึกษา 2517 ทุกระดับชั้น ยกเว้นเพียงชั้น ม.ศ. 2 ของปีการศึกษา 2518 เพียงชั้นเดียวเท่านั้นที่จำนวนนักเรียนตกซ้ำชั้นน้อยกว่าปีการศึกษา 2517

ส่วนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนั้น ปรากฏผลว่า นักเรียนที่ตกซ้ำชั้นของปีการศึกษา 2518 เพิ่มขึ้นจากจำนวนนักเรียนที่ตกซ้ำชั้นของปีการศึกษา 2517 ทุกระดับชั้นเช่นเดียวกัน ยกเว้นในปีการศึกษา 2519 ซึ่งไม่มีนักเรียนตกซ้ำชั้นทั้งนี้เพราะเป็นผลเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรจากหลักสูตรปี 2503 ที่ใช้อยู่แต่เดิมมาใช้หลักสูตรปี 2518 ซึ่งเริ่มใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2518 โดยเริ่มใช้กับ ม.ศ. 5 ก่อน และในปีการศึกษา 2519 จึงใช้กับทั้งชั้น ม.ศ. 4 และ ม.ศ. 5

2. สถานภาพทางครอบครัวของนักเรียนที่สอบตก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทางครอบครัวของนักเรียนที่สอบตกแสดงไว้ในตารางที่ 4 ดังนี้

* ตารางที่ 4 สถานภาพทางครอบครัวของนักเรียนที่สอบตก

	ลักษณะทางครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
1.	บิดาของนักเรียน		
1.1	ยังมีชีวิตอยู่	636	93.11
1.2	เสียชีวิต	40	5.86
1.3	ไม่ทราบและไม่เคยพบตั้งแต่เกิด	7	1.02
	รวม	683	100
2.	มารดาของนักเรียน		
2.1	ยังมีชีวิตอยู่	668	97.80
2.2	เสียชีวิต	13	1.90
2.3	ไม่ทราบและไม่เคยพบตั้งแต่เกิด	2	0.29
	รวม	683	100
3.	ขณะนั้นพักอยู่กับ		
3.1	บิดามารดา	554	83.45
3.2	ญาติ	112	16.40
3.3	หอพัก	17	2.49
	รวม	683	100
4.	ฐานะทางบ้านของนักเรียน		
4.1	รวย	3	0.44
4.2	จน	110	16.10
4.3	ปานกลาง	570	83.45
	รวม	683	100

ตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า บิคาและมารคาของนักเรียนส่วนใหญ่คือ รอยละ 93.11 และ 97.80 ตามลำดับยังมีชีวิตอยู่ มีเพียงส่วนน้อย คือ รอยละ 5.86 ที่บิคาเสียชีวิตและ รอยละ 1.90 ที่มารคาเสียชีวิต

นักเรียนส่วนใหญ่คือ รอยละ 83.45 อาศัยอยู่กับบิคา - มารคา มีนักเรียนเพียงส่วน น้อยคือ รอยละ 16.40 ที่พักอยู่กับญาติ และอีกเพียง รอยละ 2.49 อยู่หอพัก

สำหรับฐานะทางบ้านนั้นปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่ คือ รอยละ 83.45 ทบว่ามีฐานะ ปานกลาง มีเพียง รอยละ 16.10 ที่ครอบครัวยากจน และอีกเพียง รอยละ 0.44 เท่านั้นที่ครอบครัวรวย

3. ความคิดเห็นของนักเรียนที่สอบตกและความคิดเห็นของครูประจำชั้นที่สอดคล้องกับสาเหตุของการสอบตก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุของการสอบตกของนักเรียน ตามความคิดเห็นของ นักเรียนที่สอบตกและครูประจำชั้น แสดงไว้ในตารางที่ 5 - 21 ดังนี้

ตารางที่ 5 ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่สอบตกต่อสาเหตุของการสอบตกใน
 ด้านต่าง ๆ

สาเหตุของการสอบตกด้านต่าง ๆ	\bar{x}	S.D.
วิชาที่เรียน	3.25	1.26
สติปัญญาและวิธีการเรียนของผู้เรียน	3.02	1.29
สภาพครอบครัวและสภาพสิ่งแวดล้อมทางบ้าน	2.46	1.22
การคบเพื่อนและความสัมพันธ์กับเพื่อน	2.20	1.28
ตัวครูและวิธีสอนของครู	1.94	1.10
สุขภาพจิตของผู้เรียน	1.92	1.24
สภาพโรงเรียนและห้องเรียน	1.78	1.11
สุขภาพทางร่างกายของผู้เรียน	1.64	1.08

ตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อสาเหตุของการสอบตก
 ด้านต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้คือ ด้านที่สำคัญเป็นอันดับแรกได้แก่ "วิชาที่เรียน" ($\bar{x} = 3.25$)
 รองลงมาได้แก่ "สติปัญญาและวิธีการเรียนของผู้เรียน" ($\bar{x} = 3.02$) "สภาพครอบครัวและ
 สภาพสิ่งแวดล้อมที่บ้าน" ($\bar{x} = 2.46$) "การคบเพื่อนและความสัมพันธ์กับเพื่อน" ($\bar{x} = 2.20$)
 "ตัวครูและวิธีสอนของครู" ($\bar{x} = 1.94$) "สุขภาพจิตของผู้เรียน" ($\bar{x} = 1.92$) "สภาพโรงเรียน
 และห้องเรียน" ($\bar{x} = 1.78$) และ "สุขภาพทางร่างกายของผู้เรียน" ($\bar{x} = 1.64$) ตามลำดับ

และเมื่อพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีต่อสาเหตุของกรสอบตก
 ในแต่ละด้านแล้วปรากฏผลว่า ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญอยู่ในระดับต่ำ มีสาเหตุของการสอบตก
 อยู่เพียงสองด้านคือ ด้าน "วิชาที่เรียน" และ "สติปัญญาและวิธีการเรียนของผู้เรียน" เท่านั้น
 ที่นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 6 ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่สอบตกต่อสาเหตุของการสอบตกในด้านวิชาที่เรียน

ข้อความเกี่ยวกับสาเหตุของการสอบตก	ภาคใต้		ภาคกลาง		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคตะวันตก		ภาคตะวันออก		รวมทุกภาค	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. รู้สึกว่าวิชาที่สอบตกนั้นยากเกินไป	3.14	1.12	3.26	1.11	3.29	1.21	3.83	1.09	3.65	1.23	3.47	1.27	3.33	1.17
2. มีความรู้สึกไม่ชอบวิชาซึ่งได้สอบตกตั้งแต่ก่อนมาเรียนหรือเมื่อเริ่มเรียน	3.10	1.35	3.10	1.28	3.06	1.38	3.65	1.04	3.37	1.56	3.16	1.48	3.16	1.34

ตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อสาเหตุของการสอบตกแต่ละสาเหตุที่เกี่ยวกับวิชาที่เรียน **เรียงตามลำดับค่าคะแนนเฉลี่ย** ไล่ตั้งแต่ "วิชาที่สอบตกนั้นยากเกินไป" ($\bar{x} = 3.35$) รองลงมาได้แก่ "ไม่ชอบวิชาซึ่งได้สอบตก ตั้งแต่ก่อนมาเรียนหรือเมื่อเริ่มเรียน" ($\bar{x} = 3.16$)

เมื่อคุณผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละภาคแล้วพบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อสาเหตุของการสอบตกแต่ละสาเหตุที่เกี่ยวกับวิชาที่เรียนเป็นดังนี้ "รู้สึกววิชาที่สอบตกนั้นยากเกินไป" เป็นสาเหตุของการสอบตกซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรกในทุกภาค และสาเหตุเกี่ยวกับ "รู้สึกไม่ชอบวิชาซึ่งได้สอบตกตั้งแต่ก่อนมาเรียนหรือเมื่อเริ่มเรียน" เป็นสาเหตุของการสอบตกที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดเป็นอันดับสุดท้ายในทุกภาคเช่นกัน

ตารางที่ 7 ระดับความถี่เห็นของนักเรียนที่สอบตก ต่อสาเหตุของการสอบตกในค่าน สติปัญญาและวิธีการเรียนของผู้เรียน

ข้อความเกี่ยวกับสาเหตุของการสอบตก	ภาคใต้		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคตะวันตก		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		รวมทุกภาค	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.
1. เรียนไม่รู้เรื่องแล้ว ไม่กล้าถามครู	3.30	1.29	3.19	1.29	3.35	1.33	3.37	1.35	3.12	1.55	3.00	1.41	3.20	1.33
2. รู้สึกว่าสติปัญญาเชิงชา ไม่ทันเพื่อน	2.83	1.22	3.24	1.24	3.24	1.23	3.23	1.30	2.75	1.56	2.76	1.34	3.07	1.25
3. ไม่ค่อยได้ทำการบ้าน หรือหามทวนบทเรียน ที่ได้เรียนไปแล้ว	2.79	1.20	2.95	1.30	3.10	1.25	2.90	1.16	3.25	1.43	3.13	1.38	2.97	1.26
4. ไม่ใส่ใจเรียนตั้งแต่ เริ่มจนถึงเรียนไม่รู้ เรื่อง	2.66	1.19	2.77	1.32	3.00	1.31	2.75	1.24	2.95	1.39	3.26	1.31	2.84	1.28

ตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อสาเหตุของการสอบตก แต่ละสาเหตุที่เกี่ยวกับสติปัญญาและวิธีการเรียนของผู้เรียน เรียงตามลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้ อันดับแรกได้แก่ "เรียนไม่รู้เรื่องแล้วไม่กลาถามครู" ($\bar{x} = 3.20$) รองลงมาได้แก่ "รู้สึกว้าสติปัญญาตัวเองช้าไม่ทันเพื่อน" ($\bar{x} = 3.07$) "ไม่ค่อยได้ทำการบ้านหรือทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนไปแล้ว" ($\bar{x} = 2.97$) และอันดับสุดท้ายได้แก่ "ไม่ใส่ใจเรียนตั้งแต่เริ่มต้น" ($\bar{x} = 2.84$)

เมื่อคุณผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละภาคพบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อสาเหตุของการสอบตกแต่ละสาเหตุที่เกี่ยวกับสติปัญญาและวิธีการเรียนของผู้เรียน เป็นดังนี้ "เรียนไม่รู้เรื่องแล้วไม่กลาถามครู" เป็นสาเหตุของการสอบตกที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรกในภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ สำหรับสาเหตุเกี่ยวกับ "รู้สึกว้าสติปัญญาตัวเองช้าไม่ทันเพื่อน" "ไม่คอยได้ทำการบ้านหรือทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนไปแล้ว" และ "ไม่ใส่ใจเรียนตั้งแต่เริ่มต้น" เป็นสาเหตุของการสอบตกที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรกในภาคกลาง ภาคตะวันตกและภาคตะวันออก ตามลำดับ

สำหรับสาเหตุที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำเป็นอันดับสุดท้ายในภาคใต้ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือได้แก่ "ไม่ใส่ใจเรียนตั้งแต่เริ่มต้น" ส่วนสาเหตุเกี่ยวกับ "รู้สึกว้าสติปัญญาตัวเองช้าไม่ทันเพื่อน" เป็นสาเหตุของการสอบตกที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำเป็นอันดับสุดท้ายในภาคตะวันตกและภาคตะวันออก

ตารางที่ 8 ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่สอบตกต่อสาเหตุของการสอบตกในค่านสภาพครอบครัวและสภาพสิ่งแวดล้อมที่บ้าน

ข้อความเกี่ยวกับสาเหตุของการสอบตก	ภาคใต้		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก โดยจังหวัด		ภาคเหนือ		ภาคตะวันตก		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		รวมทุกภาค	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ไม่มีสมาชิกหนังสือเพราะสภาพที่อยู่เสียงรบกวนมาก	2.67	1.14	2.79	1.21	2.89	1.23	2.76	1.02	3.43	1.26	2.74	1.20	2.82	1.19
2. ไม่มีเวลาอ่านหนังสือเพราะต้องช่วยทำงานที่บ้าน	2.59	1.22	2.95	1.22	2.56	1.14	2.79	1.17	3.02	1.48	2.31	1.25	2.70	1.22
3. เพลิดเพลินกับการดูโทรทัศน์หรือเล่นสนุกกับเพื่อน ๆ ทางบ้านมากเกินไปจนไม่ได้อ่านหนังสือ	2.10	1.15	2.55	1.23	2.71	1.28	2.21	1.24	2.65	1.53	2.34	1.42	2.44	1.28

ตารางที่ 8 (ต่อ) ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่สอบตกข้อสาเหตุของการสอบตกในค่าน สภาครอบครัวและสภาพสิ่งแวดล้อมทางบ้าน

ข้อความเกี่ยวกับสาเหตุของการสอบตก	ภาคใต้		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคตะวันตก		ภาคตะวันออก		รวมทุกภาค	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
4. ไม่อยากทำการบ้านหรือคหังสื่อเพราะสภาพที่อยู่กับแคบและอึดอัด	1.97	0.93	2.22	1.10	2.37	0.88	2.08	1.07	2.55	1.39	2.13	1.21	2.19	1.09
5. ขาดแคลนอุปกรณ์ทางการเรียนเนื่องจากฐานะยากจนทำให้ไม่สะดวกและไม่อยากเรียน	1.98	1.06	2.05	1.07	2.36	1.23	2.00	1.17	2.45	1.48	2.13	1.42	2.16	1.18

ตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อสาเหตุของการสอบตกแต่ละสาเหตุที่เกี่ยวกับสภาพครอบครัวและสภาพสิ่งแวดล้อมทางบ้าน เรียงตามลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้ อันดับแรกได้แก่ "สภาพที่อยู่มีเสียงรบกวนมาก" ($\bar{x} = 2.82$) รองลงมาได้แก่ "ต้องช่วยทางบ้านทำงาน" ($\bar{x} = 2.70$) "เพิกเฉยกับการดูโทรทัศน์หรือเล่นสนุกกับเพื่อน ๆ ทางบ้านมากเกินไป" ($\bar{x} = 2.44$) "สภาพที่อยู่คับแคบและอึดอัด" ($\bar{x} = 2.19$) และอันดับสุดท้ายได้แก่ "ขาดแคลนอุปกรณ์ทางการเรียนเนื่องจากฐานะยากจน" ($\bar{x} = 2.16$)

เมื่อคุณผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละภาคแล้วพบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อสาเหตุของการสอบตกแต่ละสาเหตุที่เกี่ยวกับสภาพครอบครัวและสภาพสิ่งแวดล้อมทางบ้านเป็นดังนี้ "สภาพที่อยู่มีเสียงรบกวนมาก" เป็นสาเหตุของการสอบตกที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรกใน ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันตก และภาคตะวันออก สำหรับ "ต้องช่วยทางบ้านทำงาน" นั้นเป็นสาเหตุของการสอบตกที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรกในภาคกลางและภาคเหนือ

ส่วนสาเหตุเกี่ยวกับ "ขาดแคลนอุปกรณ์ทางการเรียนเนื่องจากฐานะยากจน" นั้นเป็นสาเหตุของการสอบตกซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำเป็นอันดับสุดท้ายในทุกภาคยกเว้นภาคใต้เพียงภาคเดียวจึงผลการวิจัยปรากฏว่า "สภาพที่อยู่คับแคบและอึดอัด" เป็นสาเหตุของการสอบตกที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำเป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 9 ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่สอบตกต่อสาเหตุของการสอบตกในด้านการคบเพื่อนและความสัมพันธ์กับเพื่อน

ข้อความเกี่ยวกับสาเหตุของการสอบตก	ภาคใต้		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคตะวันตก		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		รวมทุกภาค	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ซากเพื่อนซึ่งพอจะเป็นที่ปรึกษาตามการเรียนได้	2.25	1.17	2.88	1.40	2.92	1.32	3.04	1.34	3.15	1.44	2.79	1.60	2.82	1.34
2. นั่งใกล้เพื่อนซึ่งชอบชวนคุยหรือเล่นในขณะเรียนทำให้เรียนไม่ร่เรื่อง	2.56	1.15	2.67	1.20	2.70	1.30	2.54	1.27	2.92	1.54	2.97	1.38	2.67	1.25
3. มีเพื่อนที่ชอบพากันเที่ยวกลางคืนบ่อย ๆ จนไม่มีเวลาทหนังสือหรือทำการบ้าน	1.76	1.05	1.93	1.17	2.31	1.24	1.85	1.23	1.77	1.25	2.26	1.43	1.99	1.21

ตารางที่ 9(ต่อ) ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่สอบตกข้อสาเหตุของการสอบตกในค่านการคบเพื่อนและความสัมพันธ์กับเพื่อน

ข้อความเกี่ยวกับสาเหตุ	ภาคใต้		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคตะวันตก		ภาคตะวันออกเฉียง		รวมทุกภาค	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.
4. ปรับตัวเข้ากับเพื่อน รวมชั้นไม่ได้ทำให้ รู้สึกไม่อยากเรียน	1.67	0.94	1.92	1.08	2.74	0.77	1.62	0.95	2.02	1.05	2.21	1.38	1.88	1.08
5. มีเพื่อนที่ชอบชวน สูบบุหรี่หรือเสพยา เสพติดจนทำให้ไม่มี สมาธิเรียนหนังสือ	1.39	0.85	1.54	0.97	1.93	1.26	1.28	0.63	1.73	1.15	2.10	1.41	1.07	1.62

ตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อสาเหตุของการสอบตก และสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับการคบเพื่อนและความสัมพันธ์กับเพื่อนเรียงตามลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้ อันดับแรกได้แก่ "ขาดเพื่อนซึ่งพอจะเป็นที่ปรึกษาด้านการเรียนได้" ($\bar{x}=2.82$) รองลงมาได้แก่ "นั่งไกลเพื่อนซึ่งชอบชวนคุยหรือเล่นในขณะที่เรียน" ($\bar{x}=2.67$) "มีเพื่อนชวนชวนเที่ยวกลางคืนบ่อย ๆ" ($\bar{x}=1.99$) "ปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมชั้นไม่ได้" ($\bar{x}=1.88$) และอันดับสุดท้ายได้แก่ "มีเพื่อนชวนชวนสูบบุหรี่หรือเสพยาเสพติด" ($\bar{x}=1.07$)

เมื่อคุณผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละภาคแล้วพบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของความถี่เห็น ของนักเรียนที่มีต่อสาเหตุของการสอบตกและสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับการคบเพื่อนและความสัมพันธ์กับเพื่อน เป็นดังนี้ "ขาดเพื่อนซึ่งพอจะเป็นที่ปรึกษาด้านการเรียนได้" เป็นสาเหตุของการสอบตกซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรกในภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาค ตะวันตก ยกเว้น ภาคใต้และภาคตะวันออก ซึ่งปรากฏว่า "นั่งไกลเพื่อนซึ่งชอบชวนคุยหรือเล่นในขณะที่เรียน" เป็นสาเหตุของการสอบตกที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก

ส่วนสาเหตุซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำเป็นอันดับสุดท้ายในทุกภาค ได้แก่ "มีเพื่อนชวนชวนสูบบุหรี่หรือเสพยาเสพติด"

ตารางที่ 10 ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่สอบตกต่อสาเหตุของการสอบตกในชั้น ทักษะและวิธีสอนของครู

ข้อความเกี่ยวกับสาเหตุของการสอบตก	ภาคใต้		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก ฝั่งเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคตะวันตก		ภาคตะวันออก		รวมทุกภาค	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.
1. ไม่เข้าใจบทเรียน เพราะครูอธิบาย ไม่ละเอียด	2.29	1.05	2.45	1.19	2.36	1.10	2.49	1.15	2.40	1.24	2.42	1.15	2.38	1.12
2. ไม่ชอบครูทำให้ไม่ อยากเรียน	2.09	1.10	2.08	1.27	2.08	1.22	2.35	1.37	1.95	1.26	2.13	1.44	2.11	1.23
3. เรียนไม่รู้เรื่อง เพราะครูถามมาก เกินไป	1.91	0.95	1.90	1.14	2.05	1.07	2.14	1.27	1.77	1.14	1.68	1.16	1.95	1.09
4. ไม่อยากเรียนเพราะ ครูไม่ค่อยให้ความ สนใจ	1.70	0.89	1.86	1.06	1.88	1.06	1.82	1.13	1.77	1.07	1.87	1.25	1.81	1.04

ตารางที่ 10 (ต่อ) ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่สอบตกต่อสาเหตุของการสอบตกในค่านักครูและวิธีสอนของครู

ข้อความเกี่ยวกับสาเหตุ ของการสอบตก	ภาคใต้		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคตะวันตก		ภาคตะวันออกเฉียง		รวมทุกภาค	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
5. เรียนไม่รู้เรื่อง เพราะครูขาดสอน บ่อย ๆ	1.47	0.79	1.71	1.06	1.66	0.90	1.79	1.03	1.80	1.22	1.76	1.17	1.65	0.95
6. เรียนไม่รู้เรื่อง เพราะเสียงครูเบา เกินไป	1.69	0.80	1.72	0.96	1.85	0.97	1.83	1.07	1.75	0.98	1.84	1.24	1.77	0.95

ตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อสาเหตุของการสอบตกแต่ละสาเหตุที่เกี่ยวกับตัวครูและวิธีสอนของครู เรียงตามค่าคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้ อันดับแรกได้แก่ "ไม่เข้าใจบทเรียนเพราะครูอธิบายไม่แจ่มแจ้ง" ($\bar{x} = 2.38$) รองลงมาได้แก่ "ไม่ชอบครูทำให้ไม่อยากเรียน" ($\bar{x} = 2.11$) "เรียนไม่รู้เรื่องเพราะครูคุยเกินไป" ($\bar{x} = 1.95$) "ครูไม่ค่อยให้ความสนใจ" ($\bar{x} = 1.81$) "ครูขาดสอนบ่อย ๆ" ($\bar{x} = 1.65$) และอันดับสุดท้ายได้แก่ "เสียงครูเบาเกินไป" ($\bar{x} = 1.77$)

เมื่อผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละภาคแล้วพบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของความถี่เห็นของนักเรียนที่สอดคล้องสาเหตุของการสอบตกแต่ละสาเหตุที่เกี่ยวกับตัวครูและวิธีสอนของครู เป็นดังนี้ คือ "ไม่เข้าใจบทเรียนเพราะครูอธิบายไม่แจ่มแจ้ง" เป็นสาเหตุของการสอบตกซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรกในทุกภาค และ "เสียงครูเบาเกินไป" เป็นสาเหตุของการสอบตกซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดในทุกภาคอีกเช่นกัน

ตารางที่ 11 ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่สอบตก ต่อสาเหตุของการสอบตกในถ้ำ สุขภาพจิตของผู้เรียน

ข้อความเกี่ยวกับสาเหตุของการสอบตก	ภาคใต้		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคตะวันตก		ภาคตะวันออก		รวมทุกภาค	
	\bar{x}	S.D.	\bar{y}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.
1. มีเรื่องกังวลใจ แก่เมตคทำให้ไม่ อยากเรียน	2.40	1.26	2.60	1.34	2.70	1.41	2.53	1.34	2.67	1.49	2.26	1.39	2.55	1.36
2. รู้สึกเบื่อหน่าย ทวการเรียนอย่าง ไม่เต็มผล	2.39	1.29	2.50	1.30	2.55	1.44	2.93	1.53	2.57	1.46	2.47	1.35	2.53	1.38
3. พอเทอการเรียน เพราะไม่เคยประสบ ความสำเร็จในการ เรียนเลย	2.21	1.17	2.36	1.28	2.59	1.41	2.56	1.26	2.62	1.56	2.37	1.40	2.42	1.32
4. มองไม่เห็นอนาคต ว่าเรียนไปทำไมจึง ไม่ยากลเรียน	1.95	1.12	2.05	1.19	2.29	1.24	2.26	1.33	2.52	1.58	2.58	1.34	2.14	1.24

ตารางที่ 11 (ต่อ) ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่สอบตก ต่อสาเหตุของการสอบตกในคาบ สุขภาพจิตของนักเรียน

ข้อความเกี่ยวกับสาเหตุ ของการสอบตก	ภาคใต้		ภาคกลาง		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคตะวันออก		ภาคตะวันตก		ภาคตะวันออก		รวมทุกภาค	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	L.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
5. หมกกำลังใจเรียน เพราะผู้ปกครองไม่ สนใจหรือให้กำลัง ใจ	1.77	1.05	2.02	1.25	2.21	1.35	1.94	1.20	2.20	1.36	2.16	1.38	2.02	1.25		
6. กลุ่มใจที่เห็นมิตา มารคาทะเลาะกัน บ่อย ๆ	1.59	0.98	1.80	1.14	1.93	1.21	1.65	1.15	1.77	1.29	1.97	1.44	1.77	1.15		
7. ถูกบังคับให้เรียน จึงไม่อยากเรียน	1.57	0.98	1.45	0.94	1.73	1.06	1.57	0.88	1.70	1.59	2.10	1.37	1.63	1.03		
8. คิดถึงแต่คนรักขณะ ที่เรียนทำให้ไม่ อยากเรียน	1.42	0.82	1.63	1.09	1.71	1.06	1.40	0.94	2.02	1.44	1.97	1.30	1.62	1.05		

ตารางที่ 11 (ต่อ) ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่สอบตก ต่อสาเหตุของการสอบตกในชั้น สุขภาพจิตของผู้เรียน

ข้อความเกี่ยวกับสาเหตุของการสอบตก	ภาคใต้		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคตะวันตก		ภาคตะวันออก		รวมทุกภาค	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.
9. คิดถึงแต่บ้านเพราะ ของมาอยู่กับเพื่อน	1.54	0.98	1.30	0.70	1.62	0.98	1.55	1.06	1.87	1.38	1.87	1.42	1.55	1.00
10. พมกกำลังใจเรียน เพราะญาติอันเห็น ถึงกับระสพอกันเหตุ หรือถึงแก่กรรม	1.34	0.73	1.32	0.79	1.60	1.08	1.36	0.97	1.62	1.27	1.81	1.31	1.45	0.96
11. กุใจที่บิดามารดา แยกกันอยู่	1.33	0.81	1.31	0.85	1.55	1.04	1.19	0.72	1.57	1.24	1.68	1.32	1.41	0.95

ตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อสาเหตุของการสอบตกแต่ละสาเหตุที่เกี่ยวกับสุขภาพจิตของผู้เรียนเรียงตามค่าคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้ อันดับแรกได้แก่ "มีเรื่องคับอกคับใจแถมไม่ตก" ($\bar{x} = 2.05$) รองลงมาได้แก่ "รู้สึกเบื่อหน่ายต่อการเรียนคางไม่มีเหตุผล" ($\bar{x} = 2.53$) "ท้อแท้ต่อการเรียนเพราะไม่เคยประสบความสำเร็จในการเรียนเลย" ($\bar{x} = 2.42$) "มองไม่เห็นอนาคตว่าเรียนไปทำไม" ($\bar{x} = 2.14$) ฯลฯ และอันดับสุดท้ายได้แก่ "กลุ่มใจที่มีความมารคาแยกกันอยู่" ($\bar{x} = 1.41$)

เมื่อคุณผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละภาคแล้วพบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อสาเหตุของการสอบตกแต่ละสาเหตุที่เกี่ยวกับสุขภาพจิตของผู้เรียนเป็นดังนี้คือ "มีเรื่องคับอกคับใจแถมไม่ตก" เป็นสาเหตุของการสอบตกซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรกในทุกภาคยกเว้นภาคเหนือเพียงภาคเดียวซึ่งปรากฏว่า "รู้สึกเบื่อหน่ายต่อการเรียนอย่างไร้เหตุผล" เป็นสาเหตุของการสอบตกที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก

ส่วนสาเหตุเกี่ยวกับ "กลุ่มใจที่มีความมารคาแยกกันอยู่" นั้น เป็นสาเหตุของการสอบตกที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำเป็นอันดับสุดท้ายในทุกภาคยกเว้นภาคกลางเพียงภาคเดียวซึ่งปรากฏว่า "คิดถึงแต่บ้านเพราะต้องมาอยู่กับผู้อื่น" เป็นสาเหตุของการสอบตกที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำเป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 12 ระบุความคิดเห็นของนักเรียนที่สอบตกทศสาเหตุของการสอบตก ในด้าน สภาพโรงเรียนและห้องเรียน

ข้อความเกี่ยวกับสาเหตุของการสอบตก	ภาคใต้		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคตะวันตก		ภาคตะวันออก		รวมทุกภาค	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.
1. ไม่ชอบระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนซึ่งเคร่งครัดเกินไปทำให้หือคอกัดและไม่สะดวกในการเรียน	2.02	1.18	2.29	1.34	2.14	1.27	2.55	1.54	2.82	1.63	2.50	1.43	2.25	1.34
2. ไม่อยากเรียนเพราะห้องเรียนไม่ถูกสุขลักษณะ เตามีกลิ้นเหม็นหรือหีบทำให้หือคอกัด	1.67	0.95	1.86	1.07	1.70	1.02	1.60	1.03	2.05	1.52	2.24	1.40	1.76	1.08
3. เรียนไม่รู้เรื่องเพราะโรงเรียนอยู่ในแหล่งชุมชนมีเสียงรบกวน	1.70	0.97	1.61	0.86	1.64	0.98	1.57	0.82	2.10	1.37	2.02	1.30	1.69	0.99

ตารางที่ 12 (ต่อ) ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่สอบตกข้อสาเหตุของการสอบตกในคาน สภาพโรงเรียนและห้องเรียน

ข้อความเกี่ยวกับสาเหตุของการสอบตก	ภาคใต้		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคตะวันตก		ภาคตะวันออก		รวมทุกภาค	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.
4. ตกลงรวมกิจกรรมของโรงเรียนเท่านั้น นักกีฬาของโรงเรียน จนไม่มีเวลาเรียน ได้เต็มที่	1.58	0.87	1.61	0.99	1.64	0.95	1.68	0.88	2.15	1.54	1.79	1.32	1.66	1.01
5. ไม่ชอบโรงเรียนที่ กำลังเรียนอยู่จึงไม่ ออกจากเรียน	1.50	0.82	1.42	0.90	1.66	1.03	1.68	1.06	1.37	0.70	1.63	1.05	1.54	0.94

ตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อสาเหตุของการสอบตกแต่ละสาเหตุเกี่ยวกับโรงเรียนและห้องเรียนเรียงตามลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยโลคิงนี้ อันดับแรกคือ "ไม่ชอบระเบียบขอมบังคับของโรงเรียนซึ่งเคร่งครัดจนเกินไป" ($\bar{x} = 2.25$) รองลงมาคือ "ห้องเรียนไม่ถูกสุขลักษณะ" ($\bar{x} = 1.76$) "โรงเรียนอยู่ในแหล่งชุมชนมีเสียงรบกวนมาก" ($\bar{x} = 1.69$) "กองรวมกิจกรรมของโรงเรียนเช่นเป็นนักกีฬาของโรงเรียนจนไม่มีเวลาเรียนได้เต็มที่" ($\bar{x} = 1.66$) และอันดับสุดท้ายคือ "ไม่ชอบโรงเรียนซึ่งกำลังเรียนอยู่" ($\bar{x} = 1.54$)

เมื่อคุณผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละภาคแล้วพบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อสาเหตุของการสอบตกแต่ละสาเหตุเกี่ยวกับสภาพโรงเรียนและห้องเรียนเป็นดังนี้คือ "ไม่ชอบระเบียบขอมบังคับของโรงเรียนซึ่งเคร่งครัดจนเกินไป" เป็นสาเหตุของการสอบตกซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรกในทุกภาค

สำหรับสาเหตุเกี่ยวกับ "ไม่ชอบโรงเรียนซึ่งกำลังเรียนอยู่" นั้น เป็นสาเหตุของการสอบตกซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำเป็นอันดับสุดท้ายในภาคใต้ ภาคกลาง ภาคตะวันตก และภาคตะวันออก ส่วนสาเหตุเกี่ยวกับ "กองรวมกิจกรรมของโรงเรียนเช่นเป็นนักกีฬาของโรงเรียนจนไม่มีเวลาได้เรียนเต็มที่" และ "เรียนไม่รู้เรื่องเพราะโรงเรียนอยู่ในแหล่งชุมชนมีเสียงรบกวนมาก" เป็นสาเหตุของการสอบตกซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือตามลำดับ

ตารางที่ 13 ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่สอบตกข้อสาเหตุของการสอบตก ในด้าน สุขภาพทรงร่างกายของผู้เรียน

ข้อความเกี่ยวกับสาเหตุ ของการสอบตก	ภาคใต้		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคตะวันตก		ภาคตะวันออก		รวมทุกภาค	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.
1. เห็นเหนื่อยกับการ เดินทางไปโรงเรียน เพราะอยู่ไกลจึงทำ ให้ไม่อยากเรียน	1.93	1.21	1.95	1.21	2.06	1.22	1.94	1.12	2.20	1.43	1.92	1.12	1.99	1.21
2. ไม่สามารถเรียนได้ เต็มที่เพราะมีโรค ประจำตัวหรือเจ็บ ป่วยอยู่เสมอ	1.91	1.26	1.67	1.10	1.98	1.23	1.53	0.95	2.00	1.39	1.79	1.21	1.83	1.20
3. ไม่มีแรงที่จะเรียน เพราะไม่ได้รับ ประทานอาหารเช้า หรือกลางวัน	1.38	0.74	1.52	0.99	1.60	0.96	1.33	0.67	1.92	1.44	1.58	1.06	1.51	0.94

ตารางที่ 13 (ต่อ) ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่สอบตกต่อสาเหตุของการสอบตก ในด้าน สุขภาพทางร่างกายของผู้เรียน

ข้อความที่เกี่ยวกับสาเหตุ ของการสอบตก	ภาคใต้		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคตะวันตก		ภาคตะวันออก		รวมทุกภาค	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.
4. มองไม่เห็นกระดาน คำเพราะสายตา ไม่ปกติ	1.43	0.92	1.39	0.90	1.53	1.05	1.21	0.55	1.60	1.10	1.74	1.39	1.45	0.97
5. รู้สึกว่ามีปมก้อย เพราะร่างกาย บางส่วนพิการ	1.29	0.72	1.38	0.87	1.49	0.95	1.26	0.53	2.40	1.30	1.87	1.32	1.42	0.90

ตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อสาเหตุของการสอบตก และสาเหตุที่เกี่ยวกับสุขภาพทางร่างกายของผู้เรียนเรียงตามลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้ อันดับแรกได้แก่ "เห็นเหนื่อยต่อการเดินทางไปเรียนเพราะพักอยู่ไกล" ($\bar{x} = 1.99$) รองลงมาได้แก่ "มีโรคประจำตัวหรือเจ็บป่วยอยู่เสมอ" ($\bar{x} = 1.83$) "ไม่ได้รับประทานอาหารเช้าหรือกลางวัน" ($\bar{x} = 1.51$) "มองไม่เห็นกระดานดำเพราะสายตาไม่ปกติ" ($\bar{x} = 1.45$) และ อันดับสุดท้ายได้แก่ "ร่างกายบางส่วนพิการ" ($\bar{x} = 1.42$)

เมื่อผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละภาคแล้วพบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อสาเหตุของการสอบตก และสาเหตุที่เกี่ยวกับสุขภาพทางร่างกายของผู้เรียนเป็นดังนี้คือ "เห็นเหนื่อยต่อการเดินทางไปโรงเรียนเพราะพักอยู่ไกล" เป็นสาเหตุของการสอบตกที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก ในทุกภาค ยกเว้นภาคตะวันตกซึ่งปรากฏว่า "ร่างกายบางส่วนพิการ" เป็นสาเหตุของการสอบตกที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก

สำหรับสาเหตุเกี่ยวกับ "มองไม่เห็นกระดานดำเพราะสายตาไม่ปกติ" นั้นเป็นสาเหตุของการสอบตกที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำเป็นอันดับสุดท้ายในภาคเหนือ ภาคตะวันตก และภาคตะวันออก ส่วนในภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเรียงเห็นปรากฏว่า "ร่างกายบางส่วนพิการ" เป็นสาเหตุของการสอบตกที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำเป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 14 ระบุถึงความถี่เห็นของครูประจำชั้นต่อสาเหตุของการสอบตก
ในคาบต่าง ๆ

สาเหตุของการสอบตกคาบต่าง ๆ	\bar{x}	S.D.
สติปัญญาและวิธีการเรียนของผู้เรียน	3.84	1.05
การคบเพื่อนและความสัมพันธ์กับเพื่อน	3.13	1.23
สุขภาพจิตของผู้เรียน	3.05	1.17
วิชาที่เรียน	2.99	1.20
สภาพครอบครัวและสภาพแวดล้อมทางบ้าน	2.97	1.14
สุขภาพทางร่างกายของผู้เรียน	2.04	1.06
สภาพโรงเรียนและห้องเรียน	1.90	1.03

ตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่า ครูประจำชั้นให้ความสำคัญต่อสาเหตุของการสอบตก
 กันต่าง ๆ เรียงตามลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยไล่ตั้งแต่ต้นไปจนถึงท้ายได้แก่ "สติปัญญาและวิธีการ
 เรียนของผู้เรียน" ($\bar{x} = 3.84$) รองลงมาตามลำดับได้แก่ "การคบเพื่อนและความสัมพันธ์กับเพื่อน"
 ($\bar{x} = 3.13$) "สุขภาพจิตของผู้เรียน" ($\bar{x} = 3.05$) "วิชาที่เรียน" ($\bar{x} = 2.99$) "สภาพครอบครัว
 และสภาพสิ่งแวดล้อมทางบ้าน" ($\bar{x} = 2.97$) "สุขภาพทางร่างกายของผู้เรียน" ($\bar{x} = 2.04$) และ
 "สภาพโรงเรียนและห้องเรียน" ($\bar{x} = 1.90$)

และเมื่อพิจารณาถึงระดับความสำคัญจากค่าคะแนนเฉลี่ยของสาเหตุของการสอบตก
 แต่ละด้าน ปรากฏผลว่า ส่วนใหญ่ของสาเหตุของการสอบตกกันต่าง ๆ มีความสำคัญอยู่ในระดับ
 ปานกลาง ยกเว้นด้าน "สติปัญญาและวิธีการเรียนของผู้เรียน" ซึ่งมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก และ
 ด้าน "สุขภาพทางร่างกายของผู้เรียน" และ "สภาพโรงเรียนและห้องเรียน" ซึ่งมีความสำคัญอยู่
 ในระดับน้อย

ตารางที่ 15 ระดับความคิดเห็นของครูประจำชั้นต่อสาเหตุของการสอบตก ในด้าน สติปัญญาและวิธีการเรียนของผู้เรียน

ข้อความเกี่ยวกับสาเหตุของการสอบตก	ภาคใต้		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคตะวันตก		ภาคตะวันออก		รวมทุกภาค	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.
1. ผู้เรียนไม่ทบทวนบทเรียนที่เรียนไปแล้ว	4.09	0.95	4.01	0.93	3.96	0.98	4.08	0.92	4.03	0.94	4.21	0.83	4.04	0.94
2. ผู้เรียนไม่สนใจเรียนถึงแก่คนทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง	3.94	1.02	3.95	1.03	3.90	1.03	4.00	1.10	3.96	1.00	4.28	0.71	3.96	1.01
3. ผู้เรียนไม่ชอบทำการบ้าน	3.93	1.00	3.87	1.09	3.87	0.99	4.02	0.89	3.84	1.06	4.03	0.92	3.90	1.01
4. ผู้เรียนเรียนไม่รู้เรื่องแล้วไม่กล่าถาม	3.99	1.08	3.69	1.07	3.89	0.97	4.20	1.03	3.74	1.11	3.68	1.09	3.87	1.04
5. ผู้เรียนมีสติปัญญาเชิงซ้ำไม่ทันเพื่อน	3.45	1.19	3.39	1.12	3.36	1.04	3.82	1.03	3.38	1.10	3.46	1.10	3.44	1.11

ตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่าครูประจำชั้นส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อสาเหตุของการ
 สอบตกแต่ละสาเหตุที่เกี่ยวกับสติปัญญาและวิธีการเรียนของผู้เรียนเรียงตามลำดับค่าคะแนนเฉลี่ย
 ไล่ตั้งต่อไปนี้ อันดับแรกได้แก่ "ผู้เรียนไม่ทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนไปแล้ว" ($\bar{x} = 4.04$)
 รองลงมาได้แก่ "ผู้เรียนไม่ตั้งใจเรียนตั้งแต่เริ่มต้น" ($\bar{x} = 3.96$) "ผู้เรียนไม่ชอบทำการบ้าน"
 ($\bar{x} = 3.90$) "ผู้เรียนเรียนไม่รู้เรื่องแล้วไม่กลาถาม" ($\bar{x} = 3.87$) และอันดับสุดท้ายได้แก่
 "ผู้เรียนมีสติปัญญาซึ่งหาไม่ทันเพื่อน" ($\bar{x} = 3.44$)

เมื่อคุณผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละภาคแล้วพบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของความถี่เห็น
 ของครูประจำชั้นที่สอดคล้องสาเหตุของการสอบตกแต่ละสาเหตุที่เกี่ยวกับสติปัญญาและวิธีการเรียนของ
 ผู้เรียนเป็นดังนี้คือ "ผู้เรียนไม่ทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนไปแล้ว" เป็นสาเหตุของการสอบตกที่มีค่า
 คะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรกในทุกภาคยกเว้นภาคเหนือ ซึ่งปรากฏผลว่า "ผู้เรียนเรียนไม่รู้เรื่อง
 แล้วไม่กลาถาม" เป็นสาเหตุของการสอบตกที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรกและภาคตะวันออก
 ซึ่งปรากฏผลว่า "ผู้เรียนไม่สนใจเรียนตั้งแต่เริ่มต้น" เป็นสาเหตุของการสอบตกซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ย
 สูงเป็นอันดับแรก ส่วนสาเหตุของการสอบตกที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำเป็นอันดับสุดท้ายในทุกภาคได้แก่
 "ผู้เรียนมีสติปัญญาซึ่งหาไม่ทันเพื่อน"

ตารางที่ 16 ระดับความคิดเห็นของครูประจำชั้นต่อสาเหตุของการสอบตก ในด้าน การคบเพื่อนและความสัมพันธ์กับเพื่อน

ข้อความเกี่ยวกับสาเหตุ ของการสอบตก	ภาคใต้		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคตะวันตก		ภาคตะวันออก		รวมทุกภาค	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.
1. ผู้เรียนคบเพื่อนไม่ดี ชอบชวนกันเที่ยวเตร่ ทำให้เรียนได้ไม่เต็มที่	3.20	1.28	3.77	1.04	3.63	1.26	3.29	1.29	3.86	0.97	4.25	1.07	3.60	1.20
2. ผู้เรียนขาดเพื่อนที่ดี จึงพอจะแนะนำ ทางในการเรียนได้	3.29	1.05	3.15	1.03	3.43	1.13	3.31	1.16	3.19	1.04	3.25	0.89	3.27	1.07
3. ผู้เรียนชอบคุยหรือเล่น กับเพื่อนในขณะเรียน จึงทำให้ไม่สามารถ เรียนได้เต็มที่	3.10	1.15	3.26	1.15	3.26	1.15	3.04	1.13	3.49	1.02	3.50	0.88	3.24	1.12

ตารางที่ 16(ต่อ) ระดับความถี่เห็นของครูประจำชั้นต่อสาเหตุของการสอบตก ในด้าน การคบเพื่อนและความสัมพันธ์กับเพื่อน

ข้อความเกี่ยวกับสาเหตุ ของการสอบตก	ภาคใต้		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคตะวันตก		ภาคตะวันออก		รวมทุกภาค	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.
4. ผู้เรียนคบเพื่อนไม่ดี มีนิสัยขี้ขลาดหรือ เสพยาเสพติดทำให้ ไม่สามารถเรียนได้ เต็มที่	3.24	1.38	3.33	1.28	3.24	1.34	2.64	1.43	3.28	1.29	3.82	1.41	3.06	1.40
5. ผู้เรียนไม่สามารถ ปรับตัวเข้ากับเพื่อน ได้	2.43	0.95	2.36	0.99	2.72	1.22	2.49	1.04	2.40	0.94	2.46	1.07	2.48	1.05

ตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่า ครูประจำชั้นส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อสาเหตุของการสอบตก แต่ละสาเหตุที่เกี่ยวกับการคบเพื่อนและความสัมพันธ์กับเพื่อนเรียงตามลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้ อันดับแรกได้แก่ "นักเรียนคบเพื่อนไม่ชอบชวนกันเที่ยวเตร่" ($\bar{x} = 3.60$) รองลงมาได้แก่ "ขาดเพื่อนที่ศึกษาจะชี้แนะแนวทางได้" ($\bar{x} = 3.27$) "มีเพื่อนชอบชวนคุยหรือเล่นในขณะที่เรียน" ($\bar{x} = 3.24$) "คบเพื่อนไม่มีความสัมพันธ์หรือเสียเวลาเสียศักดิ์" ($\bar{x} = 3.06$) และอันดับสุดท้ายได้แก่ "ผู้เรียนไม่สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อน ๆ ได้" ($\bar{x} = 2.48$)

เมื่อคุณผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละภาคแล้วพบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูประจำชั้นที่มีต่อสาเหตุของการสอบตกแต่ละสาเหตุที่เกี่ยวกับการคบเพื่อนและความสัมพันธ์กับเพื่อนเป็นดังนี้ "นักเรียนคบเพื่อนไม่ชอบชวนกันเที่ยวเตร่" เป็นสาเหตุของการสอบตกที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรกในทุกภาคยกเว้นภาคใต้ ซึ่งปรากฏผลว่า "นักเรียนขาดเพื่อนที่ศึกษาจะชี้แนะแนวทางได้" เป็นสาเหตุของการสอบตกซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก ส่วนสาเหตุของการสอบตกซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำเป็นอันดับสุดท้ายในทุกภาคได้แก่ "ผู้เรียนไม่สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อน ๆ ได้"

ตารางที่ 17 ระดับความคิดเห็นของครูประจำชั้นต่อสาเหตุของการสอบตก ในด้าน สุภาพจิตของผู้เรียน

ข้อความเกี่ยวกับสาเหตุของการสอบตก	ภาคใต้		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคตะวันตก		ภาคตะวันออก		รวมทุกภาค	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.
1. ผู้เรียนเกิดรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการเรียน โดยไม่รู้สาเหตุแน่นอน	3.30	1.12	3.58	1.06	3.61	1.10	3.56	1.14	3.38	1.06	3.43	1.03	3.49	1.09
2. ผู้เรียนมีจิตใจลอยในขณะเรียน	3.24	1.16	3.17	1.13	3.41	1.02	3.33	1.17	3.44	1.02	3.57	0.92	3.31	1.09
3. ผู้เรียนมีปัญหาคับอกคับใจแก่ไม่ตก	2.72	1.15	2.89	1.15	2.86	1.13	2.58	1.18	3.00	1.13	2.96	1.17	2.83	1.14
4. ผู้เรียนชอบหลับในขณะเรียน	2.53	1.06	2.86	1.19	3.00	1.08	2.73	1.17	2.81	1.06	3.28	0.85	2.82	1.11
5. ผู้เรียนกลุ่มใจเนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาไม่ราบรื่น	2.67	1.26	2.99	1.27	2.64	1.05	2.40	1.23	2.95	1.23	3.21	1.13	2.78	1.20

ตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่า คุรุประจำชั้นส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อสาเหตุของการสอบตก แต่ละสาเหตุที่เกี่ยวกับสุขภาพจิตของผู้เรียนเรียงตามลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้
 อันดับแรกได้แก่ "ผู้เรียนรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการเรียนโดยไม่รู้อาสาเหตุแน่นอน" ($\bar{x}=3.49$)
 รองลงมาได้แก่ "ผู้เรียนมักใจลอยในขณะที่เรียน" ($\bar{x}=3.31$) "ผู้เรียนมีปัญหาที่ออกคัมใจแต่ไม่
 ตก" ($\bar{x}=2.83$) "ผู้เรียนชอบหลับในขณะที่เรียน" ($\bar{x}=2.82$) และอันดับสุดท้ายได้แก่
 "ผู้เรียนงกแงใจเนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาไม่ราบรื่น" ($\bar{x}=2.78$)

เมื่อคุณผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละภาคแล้วพบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็น
 ของคุรุประจำชั้นที่สอดคล้องสาเหตุของการสอบตกแต่ละสาเหตุที่เกี่ยวกับสุขภาพจิตของผู้เรียนเป็นดังนี้
 คือ "ผู้เรียนเบื่อหน่ายต่อการเรียนโดยไม่รู้อาสาเหตุแน่นอน" เป็นสาเหตุของการสอบตกซึ่งมีค่า
 คะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรกในทุกภาคยกเว้นภาคใต้ และภาคตะวันออกซึ่งปรากฏผลว่า
 "ผู้เรียนมักใจลอยในขณะที่เรียน" เป็นสาเหตุของการสอบตกซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก

สำหรับสาเหตุของการสอบตกซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้ายในภาคใต้ ภาค
 กลาง และภาคตะวันตก ได้แก่ "ผู้เรียนชอบหลับในขณะที่เรียน" ส่วนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 และภาคเหนือ ปรากฏผลว่า "ผู้เรียนงกแงใจเนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาไม่ราบรื่น"
 เป็นสาเหตุของการสอบตกที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำเป็นอันดับสุดท้ายและในภาคตะวันออกปรากฏผลว่า
 "ผู้เรียนมีปัญหาที่ออกคัมใจแต่ไม่ตก" เป็นสาเหตุของการสอบตกที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำเป็นอันดับ
 สุดท้าย

ตารางที่ 18 ระดับความคิดเห็นของครูประจำชั้นต่อสาเหตุของการสอบตก ในด้าน วิชาที่เรียน

ข้อความเกี่ยวกับสาเหตุของการสอบตก	ภาคใต้		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคตะวันตก		ภาคตะวันออก		รวมทุกภาค	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.
1. วิชาที่ผู้เรียนสอบตก เป็นวิชาที่ผู้เรียน ไม่ชอบ	3.33	1.20	3.39	1.19	3.46	1.13	3.22	1.24	3.56	1.14	3.28	1.05	3.39	1.17
2. วิชาที่เรียนยากเกิน ความสามารถของ ผู้เรียน	2.44	1.08	2.46	1.05	2.76	1.17	2.84	1.17	2.61	1.06	2.53	1.03	2.59	1.10

ตารางที่ 18 แสดงให้เห็นว่า ครูประจำชั้นส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อสาเหตุของการสอบตก แต่ละสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่เรียนเรียงตามลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ อันดับแรกได้แก่ "วิชาที่ผู้เรียนสอบตกนั้นเป็นวิชาที่ผู้เรียนไม่ชอบ" ($\bar{x} = 3.39$) รองลงมาได้แก่ "วิชาที่เรียนยากเกินความสามารถของผู้เรียน" ($\bar{x} = 2.59$)

เมื่อคุณผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละภาคแล้วพบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูประจำชั้นที่มีต่อสาเหตุของการสอบตกแต่ละสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่เรียนเป็นดังนี้ "วิชาที่ผู้เรียนสอบตกนั้นเป็นวิชาที่ผู้เรียนไม่ชอบ" เป็นสาเหตุของการสอบตกซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรกในทุกภาค ส่วน "วิชาที่เรียนยากเกินความสามารถของผู้เรียน" เป็นสาเหตุของการสอบตกที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำเป็นอันดับสุดท้ายในทุกภาคเช่นกัน

ตารางที่ 19 ระดับความคิดเห็นของครูประจำชั้นต่อสาเหตุของการสอบตก ในด้าน สภาพครอบครัวและสภาพแวดล้อม

ข้อ ความเกี่ยวกับสาเหตุ ของการสอบตก	ภาคใต้		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคตะวันตก		ภาคตะวันออก		รวมทุกภาค	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. สภาพแวดล้อมทาง บ้านไม่ดี	3.32	1.13	3.57	1.00	3.62	1.11	3.58	1.21	3.49	1.17	3.68	1.12	3.52	1.11
2. ทางบ้านของผู้เรียน มีฐานะยากจน	2.72	1.13	2.71	1.04	3.03	1.04	3.11	1.21	2.81	1.14	2.57	0.92	2.83	1.09
3. ผู้เรียนหมกมุ่นกำลังใจ เรียนเพราะผู้ปกครอง ไม่สนใจและให้กำลังใจ ไม่	2.61	1.16	2.69	1.11	2.89	1.11	2.84	1.13	2.98	1.20	2.96	1.00	2.78	1.13
4. ผู้เรียนไม่มีเวลา หนังสือเพราะต้อง ช่วยทางบ้านทำงาน	2.65	1.04	2.76	1.05	2.76	1.08	2.89	1.05	2.91	1.02	2.75	1.24	2.76	1.06

ตารางที่ 19 แสดงให้เห็นว่าครูประจำชั้นส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อสาเหตุของการ
 สอดตกแต่ละสาเหตุที่เกี่ยวกับสภาพครอบครัวและสภาพสิ่งแวดล้อมทางบ้านเรียงตามลำดับคา
 คะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้คือ อันดับแรกได้แก่ "สภาพสิ่งแวดล้อมทางบ้านไม่ดี" ($\bar{x} = 3.52$)
 รองลงมาได้แก่ "ทางบ้านของผู้เรียนมีฐานะยากจน" ($\bar{x} = 2.83$) "ผู้ปกครองไม่สนใจและให้
 กำลังใจ" ($\bar{x} = 2.78$) และอันดับสุดท้ายได้แก่ "ต้องช่วยทางบ้านทำงาน" ($\bar{x} = 2.70$)

เมื่อคุณผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละภาคแล้วพบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของความถี่เห็น
 ของครูประจำชั้นที่ต่อสาเหตุของการสอดตกแต่ละสาเหตุที่เกี่ยวกับสภาพครอบครัวและสภาพสิ่ง
 แวดล้อมทางบ้านเป็นดังนี้ "สภาพสิ่งแวดล้อมทางบ้านไม่ดี" เป็นสาเหตุของการสอดตกซึ่งมีคา
 คะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรกในทุกภาค

สำหรับสาเหตุซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยต่ำเป็นอันดับสุดท้ายในภาคใต้ ภาคกลาง และ ภาค
 เหนือได้แก่ "ผู้เรียนหมกกำลังใจเพราะผู้ปกครองไม่สนใจหรือให้กำลังใจ" ส่วนในภาคตะวันออก-
 เฉียงเหนือ ปรากฏผลว่า "ต้องช่วยทางบ้านทำงาน" เป็นสาเหตุของการสอดตกซึ่งมีคาคะแนน
 เฉลี่ยต่ำสุดเป็นอันดับสุดท้าย และในภาคตะวันตกและภาคตะวันออก ปรากฏผลว่า "ทางบ้าน
 ของผู้เรียนมีฐานะยากจน" เป็นสาเหตุของการสอดตกซึ่งมีคาคะแนนเฉลี่ยต่ำเป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 20 ระดับความคิดเห็นของครูประจำชั้นต่อสาเหตุของการสอบตก ในด้าน สุขภาพทางร่างกายของผู้เรียน

ข้อความเกี่ยวกับสาเหตุ ของการสอบตก	ภาคใต้		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคตะวันตก		ภาคตะวันออก		รวมทุกภาค	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ผู้เรียนเห็นคนเห็น้อย ต่อการเดินทางมาเรียน เพราะพักอยู่ไกลจึง ไม่อยากเรียน	2.18	1.13	2.17	1.07	2.63	1.14	2.49	1.20	2.05	0.91	2.39	1.06	2.31	1.11
2. ผู้เรียนไม่สามารถ เรียนได้เต็มที่เพราะ มีโรคประจำตัว	2.31	1.15	2.31	1.20	2.16	0.94	1.71	1.04	2.10	1.99	2.89	1.23	2.23	1.12
3. ผู้เรียนไม่มีสมาธิใน การเรียนเพราะไม่ได้ รับประทานอาหารเช้า หรือกลางวัน	2.31	1.00	2.21	0.98	2.49	1.08	1.98	0.98	2.02	0.91	2.36	1.20	2.22	1.03

ตารางที่ 20 (ต่อ) ระดับความถี่เห็นของครูประจำชั้นต่อสาเหตุของการสอบตก ในด้าน สุขภาพทางร่างกายของผู้เรียน

ผลความถี่เกี่ยวกับสาเหตุของการสอบตก	ภาคใต้		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคตะวันตก		ภาคตะวันออก		รวมทุกภาค	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.
4. ผู้เรียนสายตาไม่ปกติ ทำให้มองไม่เห็น														
5. ผู้เรียนมีร่างกายพิการ ทำให้เกิดล้มบ่อย	1.73	0.94	1.91	1.07	1.90	0.95	1.31	0.73	1.77	0.87	2.18	1.19	1.81	0.99
	1.49	0.76	1.64	0.83	1.84	1.04	1.24	0.53	1.70	0.84	1.82	1.12	1.63	0.88

ตารางที่ 20 แสดงให้เห็นว่า ครูประจำชั้นส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อสาเหตุของการสอบตก แต่ละสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพทางร่างกายของผู้เรียนเรียงตามลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้ อันดับแรกได้แก่ "ผู้เรียนเห็นเหนื่อยต่อการเดินทางมาเรียนเพราะพักอยู่ไกล" ($\bar{x} = 2.31$) รองลงมาได้แก่ "ผู้เรียนไม่สามารถเรียนได้เต็มที่เพราะมีโรคประจำตัว" ($\bar{x} = 2.23$) "ผู้เรียนไม่มีสมาธิในการเรียนเพราะไม่ได้รับประทานอาหารเช้าหรือกลางวัน" ($\bar{x} = 2.22$) "ผู้เรียนสายตามีปัญหาทำให้มองไม่เห็นกระดานดำ" ($\bar{x} = 1.81$) และ อันดับสุดท้ายได้แก่ "ผู้เรียนมีร่างกายพิการ" ($\bar{x} = 1.63$)

เมื่อคุณผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละภาคแล้วพบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของความถี่เห็นของครูประจำชั้นที่ก่อสาเหตุของการสอบตกแต่ละสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพทางร่างกายของผู้เรียนเป็นดังนี้คือ "ผู้เรียนเห็นเหนื่อยต่อการเดินทางมาเรียน เพราะพักอยู่ไกล" เป็นสาเหตุของการสอบตกที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรกในทุกภาคยกเว้นภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือปรากฏผลว่า "ผู้เรียนไม่สามารถเรียนได้เต็มที่เพราะมีโรคประจำตัว" เป็นสาเหตุของการสอบตกที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก

สำหรับสาเหตุที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำเป็นอันดับสุดท้ายในทุกภาคได้แก่ "ผู้เรียนมีร่างกายพิการ"

ตารางที่ 21 ระดับความคิดเห็นของครูประจำชั้นต่อสาเหตุของการสอบตก ในด้าน สภาพโรงเรียนและห้องเรียน

ข้อความเกี่ยวกับสาเหตุ ของการสอบตก	ภาคใต้		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคตะวันตก		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		รวมทุกภาค	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ผู้เรียนต้องรวมกิจกรรมของโรงเรียนมากเกินไปจนไม่มีเวลาได้เรียนเต็มที่	1.90	1.10	2.20	1.11	1.99	0.96	1.91	0.99	1.89	0.98	1.93	0.90	2.01	1.05
2. ห้องเรียนไม่ถูกสุขลักษณะเช่นมีกลิ่นเหม็นหรือทึบและอับทำให้รู้สึกอึดอัดจนผู้เรียนไม่อยากเรียน	1.87	1.14	2.03	1.08	2.01	1.19	1.60	1.05	1.91	0.99	2.50	1.37	1.96	1.14

ตารางที่ 21 (ต่อ) ระดับความคิดเห็นของครูประจำชั้นต่อสาเหตุของการสอบตกในคาน สภาพโรงเรียนและห้องเรียน

ข้อ ความเกี่ยวกับสาเหตุ ของการสอบตก	ภาคใต้		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคตะวันตก		ภาคตะวันออกเฉียง		รวมทุกภาค	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
3. ระเบียบข้อบังคับ ของโรงเรียนเคร่ง- ครัดจนเกินไป	1.79	0.92	1.89	0.85	1.94	1.01	1.67	0.88	2.28	1.18	1.96	0.88	1.89	0.92
4. โรงเรียนอยู่ในแหล่ง ชุมชนที่มีสิ่งรบกวน มากทำให้เรียน ไม่รู้อะไร	1.72	1.00	1.75	1.01	1.74	1.00	1.35	0.74	1.74	0.93	2.25	1.24	1.73	1.00

ตารางที่ 21 แสดงให้เห็นว่า คุรุประจำชั้นส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อสาเหตุของการ สอดตกแต่ละสาเหตุที่เกี่ยวกับสภาพโรงเรียนและห้องเรียนเรียงตามลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้ "อันดับแรกได้แก่ "ผู้เรียนต้องรวมกิจกรรมของโรงเรียนมากเกินไป" ($\bar{x} = 2.01$) รองลงมา ได้แก่ "ห้องเรียนไม่ถูกสุขลักษณะ" ($\bar{x} = 1.96$) "ระเบียบขอมบังคับของโรงเรียนเคร่งครัดจนเกินไป" ($\bar{x} = 1.89$) และอันดับสุดท้ายได้แก่ "โรงเรียนอยู่ในแหล่งชุมชนซึ่งมีเสียงรบกวนมาก" ($\bar{x} = 1.73$)

เมื่อคุณผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละภาคแล้วพบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็น ของคุรุประจำชั้นที่มีต่อสาเหตุของการสอดตกแต่ละสาเหตุที่เกี่ยวกับสภาพโรงเรียนและห้องเรียน เป็นดังนี้ "ผู้เรียนต้องรวมกิจกรรมของโรงเรียนมากเกินไป" เป็นสาเหตุของการสอดตกที่มีค่า คะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรกในภาคใต้ ภาคกลางและภาคเหนือ ส่วนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออก ปรากฏผลว่า "ห้องเรียนไม่ถูกสุขลักษณะ" เป็นสาเหตุของการสอดตก ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก และในภาคตะวันตกปรากฏผลว่า "ระเบียบขอมบังคับของ วิทยาลัยครูสงขลา" เป็นสาเหตุของการสอดตกที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก

สำหรับสาเหตุเกี่ยวกับ "โรงเรียนอยู่ในแหล่งชุมชนซึ่งมีเสียงรบกวนมาก" นั้นเป็น สาเหตุของการสอดตกซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำเป็นอันดับสุดท้ายในทุกภาค ยกเว้นภาคตะวันออกเฉียง ใต้ ปรากฏผลว่า "ผู้เรียนต้องรวมกิจกรรมของโรงเรียนมากเกินไป" เป็นสาเหตุของการสอดตกที่มี ค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดเป็นอันดับสุดท้าย

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่สอดตกและคุรุประจำชั้นเกี่ยวกับสาเหตุ ของการสอดตกคานตาง ๆ

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่สอดตกและคุรุประจำชั้นที่มีต่อสาเหตุของ การสอดตกคานตาง ๆ แสดงไว้ในตารางที่ 22 ดังนี้

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูประจำชั้นและนักเรียนที่สอบตกเกี่ยวกับ
สาเหตุของการสอบตกกานต่าง ๆ

สาเหตุของการสอบตกกานต่าง ๆ	ความคิดเห็นของครูประจำชั้น			ความคิดเห็นของนักเรียนที่สอบตก			Z
	\bar{x}	S.D.	ลำดับที่	\bar{x}	S.D.	ลำดับที่	
1. สติปัญญาและวิธีการเรียน ของผู้เรียน	3.84	1.05	1	3.02	1.29	2	25.62
2. การคบเพื่อนและความ สัมพันธ์กับเพื่อน	3.13	1.23	2	2.20	1.28	4	28.18
3. สุขภาพจิตของผู้เรียน	3.05	1.17	3	1.92	1.24	5	41.85
4. วิชาที่เรียน	2.99	1.20	4	3.25	1.26	1	-5.09
5. สภาพครอบครัวและ สภาพแวดล้อมทางบ้าน	2.97	1.14	5	2.46	1.22	3	15.45
6. สุขภาพทางร่างกายของ ผู้เรียน	2.04	1.06	6	1.64	1.08	7	14.28
7. สภาพโรงเรียนและ ห้องเรียน	1.90	1.03	7	1.78	1.11	6	4.13

ตารางที่ 22 จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูประจำชั้นและนักเรียนที่มีต่อสาเหตุของการสอบตกด้านต่าง ๆ โดยการทดสอบหาค่า z และกำหนดนัยสำคัญสำหรับการเปรียบเทียบที่ .05 ซึ่ง z จะต้องมีค่าอยู่ในช่วง ± 1.96 จึงจะทำให้สรุปได้ว่า ครูประจำชั้นและนักเรียนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญแตกต่างจากการวิเคราะห์ค่าค่าคะแนน z ปรากฏผลว่า ค่าคะแนน z ที่วิเคราะห์ได้ทุกตัวอยู่นอกช่วง ± 1.96 ทั้งสิ้น ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ความคิดเห็นของของครูประจำชั้นและนักเรียนที่มีต่อสาเหตุของการสอบตกทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบลำดับความสำคัญของสาเหตุของการสอบตกด้านต่าง ๆ ซึ่งเรียงลำดับตามค่าคะแนนเฉลี่ยซึ่งเป็นความคิดเห็นของครูประจำชั้นและนักเรียนแล้วก็จะพบอีกว่ามีความแตกต่างกันดังนี้คือ สาเหตุของการสอบตกด้านสติปัญญาและวิธีการเรียนของผู้เรียน สุขภาพทางร่างกายของผู้เรียน สภาพโรงเรียนและห้องเรียนเป็นสาเหตุของการสอบตกด้านที่มีลำดับความสำคัญเรียงตามค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูประจำชั้นได้เป็น 1, 6 และ 7 ตามลำดับ แต่เมื่อเรียงตามค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักเรียนจะได้เป็นลำดับที่ 2, 7 และ 6 ตามลำดับ สำหรับสาเหตุของการสอบตกด้าน การคบเพื่อนและความสัมพันธ์กับเพื่อน สุขภาพจิตของผู้เรียน วิชาที่เรียน และสภาพครอบครัวและสภาพแวดล้อมทางบ้าน เป็นสาเหตุของการสอบตกด้านที่มีลำดับความสำคัญเรียงตามค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของครูประจำชั้นได้เป็น 2, 3, 4 และ 5 ตามลำดับ แต่เมื่อเรียงตามค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักเรียนก็จะได้เป็นลำดับที่ 4, 5, 1 และ 3 ตามลำดับ

5. ค่าใช้จ่ายซึ่งรัฐบาลต้องสูญเสียไปเนื่องจากการสอบตกของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมการมัธยมศึกษาประจำปีการศึกษา 2519

ผลการวิเคราะห์หาค่าใช้จ่ายซึ่งรัฐบาลต้องสูญเสียไปเนื่องจากการสอบตกของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมการมัธยมศึกษาประจำปีการศึกษา 2519 แสดงไว้ในตารางที่ 23
ดังนี้

ตารางที่ 23 ค่าใช้จ่ายที่รัฐของสูญเสียไปเนื่องจากการสอบตกซ้ำชั้นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ในสังกัดกองการมัธยมศึกษา ในปีการศึกษา 2519

ชั้นและระดับการศึกษา	นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง			นักเรียนทั่วประเทศ		ค่าใช้จ่ายที่สูญเสียไป	
	รวม	ออก	ร้อยละ	รวม	ออก	บาท	สต.
มัธยมศึกษาตอนต้น	45515	2473	5.43	640185	35658	74,901,055	32
มศ. 1	17623	1119	6.35	252384	16379	34,404,744	66
มศ. 2	15647	919	5.87	215966	13022	27,353,231	88
มศ. 3	12245	435	3.55	171835	6306	13,246,005	24

ตารางที่ 23 แสดงให้เห็นว่าจากจำนวนนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่เป็น
 กลุ่มประชากรทั้งหมด 45,515 คน มีนักเรียนสอบตกซ้ำชั้น 2,538 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 5.57
 เมื่อคิดเทียบกับจำนวนนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งหมดทั่วประเทศที่สังกัดกองการมัธยม
 ศึกษา ซึ่งมีจำนวนรวมทั้งหมด 640,185 คน แล้ว สามารถคำนวณได้ว่า มีนักเรียนในระดับมัธยม
 ศึกษาตอนต้นทั่วประเทศตกซ้ำชั้นเป็นจำนวน 35,658 คน และเมื่อคิดค่าใช้จ่ายที่รัฐบาลต้องใช้
 จ่ายปีละ 2,100.54 บาทต่อนักเรียนหนึ่งคน¹ แล้วพบว่าในปีการศึกษา 2519 รัฐบาลต้องสูญเสีย
 เสียค่าใช้จ่ายอันเนื่องมาจากการตกซ้ำชั้นของนักเรียนเป็นเงินถึง 74,901,055 บาท 32 สตางค์

สำหรับในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งในปีการศึกษา 2519 นี้ มีนักเรียนตกเป็น
 แบบตกซ้ำรายวิชานั้น เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่า มีความสูญเสียไปลาทางการศึกษาเกิดขึ้นด้วย
 เหมือนกัน แต่เนื่องจากยังไม่มีการหาเกณฑ์ว่า เด็กที่ตกเรียนซ้ำเป็นรายวิชาแต่ละวิชานั้นจะต้อง
 เสียค่าใช้จ่ายมากน้อยเท่าใด จึงยังไม่สามารถหาความสูญเสียไปอันเนื่องมาจากการที่เด็กตกซ้ำ
 รายวิชาได้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้มีการวิจัยในโอกาสต่อไปด้วย

¹ กองแผนงาน, กรมสามัญศึกษา, สถิติการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2519 (กรุงเทพมหานคร :
 ประการักษ์การพิมพ์, 2520, หน้า 76.